

DREPTUL

LEGIȘLAȚIUNE. — DOCTRINA. — JURISPRUDENȚĂ. — ECONOMIE POLITICĂ

DIRECTOR: C. G. DISSESCU

PRIM-REDACTOR: V. ATHANASOVICI

Redactori: PAUL NEGULESCU, DEMETRU NEGULESCU, ALEX. CERBAN, GEORGE MEITANI, G. G. DANIELOPOLU,
G. C. CRISTESCU, SILIU RĂDULESCU

REVISTA APARE
JOIA ȘI DUMINECA

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: STRADELA SF. SPIRIDON, 3
TELEFON 41/57

REDACTOR-ADMINISTRATOR
B. P. RĂDULESCU

ABONAMENTELE

se fac pe an și pe jumătate de an
la 1 Ianuarie și 1 Iulie

Dela 1 Iulie până la 1 Sept. revista nu apare

GR. G. PĂUCESCU
FONDATOR-PROPRIETAR

Un număr: 50 bani

Un număr vechiu 1 leu

COSTUL ABONAMENTULUI

Pe an, 40 lei; pe jumătate an, 20 lei

Studentii plătesc pe jumătate

Pentru străinătate se adaugă timbrul postal

S U M A R :

Misitia sau contractul de samsarie, de d-l C. N. Toneanu.

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ. — *Inalta Curte de casațiune și justiție, secțiunea II*: D. Catalina cu Petcu Catalina și alții.

Curtea de apel din București, secțiunea I: Ministerul cultelor și instrucțiunilor publice cu Al. Zissu.

Tribunalul Ilfov, secț. IV: Ilie Petre cu I. V. Georgescu.

Buletinul publicațiilor judiciare.

Misitia sau contractul de samsarie

(URMARE)¹⁾

B. Pentru ca să existe dreptul la proviziune, se cere, pe lângă ca afacerea să fi fost «încheiată», să fie încă și «neatacabilă».

Chestiunea este controversată.

Prima opinie. — Se cere ca afacerea să fie numai «încheiată», nu și «inatacabilă». Deci proviziunea este datorită misitului, chiar dacă contractul încheiat prin mijlocirea lui, este *anulabil*, afară numai dacă nulitatea nu derivă din dolul lui. Se obiectează însă că o afacere nu se poate zice valabil încheiată, dacă în urmă poate să fie anulat, căci dacă un contract este anulat, lucrurile se întorc în starea în care erau mai înainte de perfecțiunea contractului. Însă această obiecțiune este nefundată, fiindcă de regulă nulitatea operează numai între părțile contractante și față cu erezii sau ai lor *ayant-cause*, însă nu și în raporturile cu terții, fiindcă este regula generală de drept că terții nu pot fi prejudiciați prin faptul altuia. Or, misitul trebuie considerat ca terțiu, când este vorba de stricarea contractului pentru cauză de nulitate, fiindcă el

termină oficiul său odată cu formarea contractului, și ceea ce se poate întâmpla în urmă e lucru care nu-l atinge, afară însă dacă nu i se impută un dol. În adevăr, alta e formațiunea contractului și alta este validitatea lui. Contractul se formează prin consimțământ și este perfect, când un contractant a acceptat propunerea celuilalt. Un contract perfect însă, poate fi valid și anulabil, dar posibila nulitate nu exclude existența contractului, din contra, o admite, fiindcă dacă contractul nu s'ar considera existent, nu s'ar putea cere nulitatea. Probă manifestă este art. 1091 c. civ., care enumeră și anularea printre cauzele de stingere a obligațiilor. Este adevărat că de multeori s'a decis în Italia, că dreptul de *mediațiune* nu există când contractul este anulat pentru lipsă de formă; dar, pe lângă că această opinie, nu este generalmente împărtășită, însă chiar dacă ar fi așa, în cazurile în cari s'a decis, forma eră cerută sub pedeapsă de nulitate, eră esențială contractului și, în lipsă, contractul s'a socotit ca neîncheiat. Când însă contractul nu se atacă pentru lipsă de forme esențiale, ci pentru că vânzătorul, de pildă, nu eră proprietarul lucrului (eră numai posesor), în asemenea caz, vânzarea lucrului altuia nu este nulă în dreptul nostru civil și nici în comercial, mai cu seamă prin suprimarea art. 59 c. com. ital. dela vânzare, după cum admite doctrina și jurisprudența română. Or, proviziunea nu se datorește decât atunci când afacerea nu e încheiată, ceea ce nu este în speță, contractul există, însă se poate infirmă validitatea lui (Cas. Firenze, 16 Dec. 1912, *Rivista*, 1913, II, 96).

A doua opinie. — Dacă contractul este anulabil pentru viciu de consimțământ sau de capacitate, mi-

1) Vezi *Dreptul* No. 40 și 42 din a. e.

situl va avea drept la proviziune, însă va trebui să o restituie, dacă contractul se anulează în urmă. Această opinie este a doctrinei italiene (Vivante, I, ed. 4-a, No. 240, pag. 369; Francchi e Pagani, *Del commercio în generale*, coment. Dr. Vallardi, No. 169, pag. 363). Această maximă suferă neapărat oarecari temperamente atunci când se constată *știința* misitului despre viiile de nulitate cari vulnerau contractul. Tot asemenea și în materie de anulabilitate a contractului pentru *incapacitate*, Bolaffio zice: «sau misitul cunoșteă incapacitatea și răspunde de daune către partea cealaltă, și naturalmente nu i se mai cuvine dreptul la proviziune, sau o ignoră și nu i se poate impută neglijență, nedestoinicie și nu are dreptul la proviziune din partea părții capabile, ci numai la o compensațiune a serviciului său cu titlu de daune, de despăgubire către partea care, simulând propria sa incapacitate, a indus pe misit să coopereze la încheierea unei afaceri anulabile (art. 1162 c. civ.).

Argumentul din opiniunea contrară că anulabilitatea contractului nu exclude *existența lui*, ar putea, cel mult, să justifice proviziunea misitului, atunci când contractul s'a încheiat și până ce contractul nu s'a anulat; dar odată ce s'a anulat contractul, efectul util al operei prestate de misit, devine și el nul, orice lucru se remite în starea în care eră mai înainte ca contractul să fi fost încheiat, cași cum obligațiunea nu s'ar fi născut.

Dacă în contractul de mediațiune se recompensează *efectul util* al operei misitului, nu munca prestată, proviziunea este promisă și așteptată, sub condițiunea subînțeleasă a succesului; vicisitudinile la cari este supus contractul principal și cari *distrug efectul util* al operei misitului prin viițiu de consimțământ sau de lipsă de capacitate a contractanților, trebuie necesar să influențeze asupra raportului mediațiunii. Misitul trebuie să procure cu opera sa un consimțământ juridicește valabil, și dacă nu reușește, mediațiunea sa nu-și ajunge scopul, afară numai dacă, cu toată anulabilitatea contractului principal, unul din contractanți n'ar câștigă către celalt dreptul echivalent ce ar fi realizat dacă contractul n'ar fi fost anulat. Or, un atare drept la echivalent nu-l are desigur partea care suferă anularea contractului pentru viițiu de consimțământ sau incapacitate.

Însă fiind vorba, de pildă, de o vânzare a lucrului altuia, daunele în acest caz fiind datorite în mod complect, și fiind valabil raportul obligatoriu, deși nu produce imediat efecte reale, trebuie însă să zicem, pentru acest motiv, nu pentru altceva, că dreptul la proviziunea misitului e pe deplin fundat (A. Venezia, 7 Febr. 1912, *Rivista*, 1912, II,

245, cu adnotația favorabilă: Mussati. Vezi *Rivista*, 1913, II, 96, notă).

VII. La noi nu există instituțiunea mijlocitorilor publici, nici în afaceri comerciale, nici în cele civile. La Italiani există în codicele comercial un întreg capitol despre «mediatori», însă nici la ei nu există în materie civilă. Astfel că, atât la Italiani, cât mai cu seamă la noi, avem figurile fie a gestorului de afaceri, a mandatarului și a locatorului de servicii, regulate cu dispozițiuni proprii de codicile civil, cu totul deosebite de cele regulate de codicele comercial italian pentru mediatori. Mediatorul nu este un simplu *agent de afaceri*, fiindcă nu cooperează personal la concluziunea afacerii; el ia informațiuni, dar nu efectuează un raport specific, și de aceea agentul de afaceri, contrar de ce se întâmplă pentru misiți, odată ce a dat informațiunea cerută lui, are dreptul de a fi retribuit, chiar când nu va produce efectul util al operei sale. Nu e nici un *reprezentant de comerț*, fiindcă, pe lângă că acesta este în serviciul stabil al unui principal, mediatorul nu intervine în stipulațiunea contractului, care totdeauna este rezultatul voinței și consimțământului părților direct manifestate, el rămâne numai ca un factor autonom de căutare și apropiere, un cooperador al unui simplu fapt deși nu hotărăște raportul juridic, îl încheie însă în numele principalului. Nu e *mandatar*, fiindcă nu decide și nu încheie în numele și interesul altuia, ci, din contra, se trage la o parte în momentul încheerii, și fiindcă putând el operă și operând de regulă în interesul celor două părți, pentru a-l considera ca *mandatar*, ar trebui să admitem teoria aceea a dublului mandat, care conduce la consecința de a face din mandatar un organ juridic depozitar al consimțământului ambilor contractanți, ceea ce e inadmisibil. Nu e nici un locator într'un contract de *locatio operarum*, fiindcă efectiv el nu-și închiriază serviciile și uzul forței de muncă de care poate dispune, ci efectul util al acelor servicii.

În mediațiune se găsește caracterele numitei *locatio* sau *conductio operis*. Mediatorul vinde părților cari l-au însărcinat sau au acceptat prestațiunea sa, fructul muncii sale în încheierea obținută a raportului. Și acestei idei se urmează când se subordonează dreptul mediatorului de a cere proviziunea și obligațiunea respectivă de a-l plăti, adică *ideii perfecțiunii contractului*.

Ceea ce prezintă o aparență de dificultate, ar fi dispoziția art. 1412 c. civ., după care locațiunea de servicii este un contract, prin care o parte se îndatorește către cealaltă parte a face ceva *pentru un preț determinat*, însă zicem că este aparență,

fiindcă atât este de intrat în moravurile noastre acest soi de contract, încât prețul este deja prestabilit prin uz, atâta la sută și anume 1% de fiecare parte în contractele bilaterale.

Iarăș s'ar părea că se opune a se caracteriza ca *locațiune de serviciu* acest contract, din cauză că cel ce a dat opera sau a primit opera misitului, are facultatea totdeauna de a revocă consimțământul, fie în mod direct și explicit, fie încheind afacerea pe altă cale (exclusă fiind negreșit simulațiunea și fraudă), fiindcă închiriată fiind nu opera, ci rezultatul util al operei, locatorul poate totdeauna, chiar când opera a fost începută, să renunțe la efectele produse de ea (Franchi e Pagani, t. I, *Dei mediatori*, No. 155, pg. 341).

C. N. TONEANU

Avocat, fost consilier la Curtea de apel și procuror general.

(Va urmă).

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ

INALTA CURTE DE CASAȚIUNE ȘI JUSTIȚIE

SECȚIUNEA II

Audiența dela 21 Aprilie 1915

Președinta d-lui V. Râmnicănu, președinte

D. Catalina cu Petcu Catalina și alții

SIMULAȚIUNE. — ÎMPĂRȚEALĂ. — COMOȘTENITORI. — EXECUȚIUNE. — CONTESTAȚIE. — ART. 785 C. CIV.

Creditorii unui comoștenitor pot, pe cale de contestațiune la executare, să atace în simulațiune actele de împărțeală fictive, în puterea căroro comoștenitorul a fost deposedat.

No. 104. — Respins, ca nefondat recursul făcut de D. Catalina și alții contra sentinței tribunalului Dolj, sect. II, No. 201 din 1914.

S'au ascultat: citirea raportului făcut în cauză de d-l consilier G. Raicoviceanu; d-l avocat Sadoveanu, pentru recurent, în desvoltarea motivelor de casare; d-l avocat Barozzi, pentru intimat, în combateri.

Curtea, deliberând,

Asupra motivelor de casare invocate:

I. «Omisiune esențială, violarea art. 785, combinat cu 976 c. civ., întrucât contestatorii nu mai pot ataca azi pe calea contestației hotărîrea de partaj, chiar în cazul când partajul ar fi fost făcut cu violenție și în vătămarea drepturilor lor».

II. «Nemotivare și exces de putere, întrucât tribunalul se mărginește a arăta că din împrejurările și instrucția făcută în cauză, rezultă simulațiunea, fără a preciza ce reese din acea instrucție, care nu s'a făcut înaintea tribunalului».

Având în vedere sentința supusă recursului, din care se constată că, în anul 1880, murind Maria I. Tureu, zisă Catalina, fiii săi Dumitru și Petcu Catalina, și-au împărțit de bună voe și în mod egal averea rămasă

dela tatăl lor, și au stăpânit fiecare deosebit partea ce și-a ales; că, dela 1902 până la 1910, Petcu Catalina a vândut în diferite rânduri partea sa la diferiți locuitori, intimați astăzi; că, la 1912, Dumitru Catalina a chemat în judecată, înaintea judecătoriei ocol. Băilești, pe fratele său Petcu, pentru a împărți averea rămasă dela defunctul lor tată, iar în ziua de 5 Maiu 1912, ambii frați au prezentat judecătoriei un act de pace intervenit între dânsii, prin care Petcu Catalina trece în partea sa averea pe care o stăpânește fratele său Dumitru, iar acestuia se trece partea lui Petcu, care eră deja vândută intimaților în recurs, și cer, pe baza acestui act de pace, ca judecătoria să le dea o hotărîre de expedient, ceeace judecătoria a făcut, dând cartea de judecată No. 173 din 5 Mai 1912; că, după patru zile, la 9 Mai 1912, Petcu Catalina vinde fratelui său Dumitru, partea atribuită lui prin actul de împărțeală, și acesta devenind astfel proprietar pe tot pământul rămas dela defunctul său părinte, cere investirea cărții de judecată cu No. 173 din 1912 cu formula executorie și apoi punerea sa în posesiune; că, magistratul stagiar al judecătoriei, punând în posesie pe Dumitru Catalina, în contra procesului-verbal de punere în posesie, intimații în recurs au făcut contestație, susținând că atât împărțeala constatată prin cartea de judecată No. 173 din 1912, cât și vânzarea făcută de Petcu fratelui său Dumitru, sunt simulate, și au cerut anularea acestor acte; că, atât judecătoria ocolului Băilești, cât și tribunalul Dolj, secția II, care a judecat contestația ca instanță de apel, a admis contestația și a anulat acele acte, constatând că sunt simulate;

Considerând că, după art. 785 c. civ., creditorii unui copărțitor pot să intervină la împărțeală, pentru ca nu cumva împărțeala să se facă cu violenție, în vătămarea drepturilor lor; nu pot însă să atace o împărțeală săvârșită, afară numai de s'a făcut în lipsa lor și fără să se țină seamă de opozițiunea lor;

Considerând că dacă, după acest text de lege, o împărțeală săvârșită nu poate fi atacată de creditorii copărțitorilor, chiar pentru fraudă, cât timp dânsii n'au intervenit la acea împărțeală, ei pot însă să atace o asemenea împărțeală pentru simulațiune, de oarece legea oprește pe creditorii erezilor de a ataca o împărțeală săvârșită, atunci când într'adevăr există o împărțeală reală și serioasă, nu și atunci când împărțeală nu există, când actul care o constată e fictiv, în care caz poate fi atacat în simulațiune;

Că, în speță, instanțele de fond constată, pe temeiul actelor prezentate de părți, pe instrucția urmată înaintea parchetului și a judecătorului de instrucție, pe împrejurările cauzei arătate mai sus, că atât împărțeala făcută între coerezii Petcu și Dumitru Catalina, cât și vânzarea făcută în urmă, tot între dâșii, nu sunt reale, ci sunt simulate;

Că, prin urmare, intimații în recurs puteau invoca, pe calea contestațiunii la executare, simulațiunea actelor pe baza cărora ei erau deposedați, și tribunalul constatând simulațiunea și arătând anume faptele și împrejurările din care ea rezulta, n'a făcut nici o omisiune, n'a violat nici un text de lege și a pronunțat o hotărîre suficient motivată;

Că, dar, motivele de casare sunt nefondate.

Pentru aceste motive, respinge.

CURTEA DE APEL DIN BUCUREȘTI

SECȚIUNEA I

Audiența dela 15 Ianuarie 1915

Președinta d-lui Al. Dem. Opreșcu, consilier

Ministerul cultelor și instrucțiunii publice cu Al. Zissu

ACHIEȘARE.— FAPTE CONCLUDENTE.— EXECUTAREA HOTĂRÎRII SUPUSĂ APELULUI.— ART. 317 PR. CIV.

CONTABILITATE PUBLICĂ.— MINISTER.— CONTRACTE DE ÎNCHIRIERE.— AN FINANCIAR.— ART. 53 ȘI 69 DIN LEGEA CONTABILITĂȚII PUBLICE.

¹⁰ Partea care a achiesat la o hotărîre, nu mai este în drept a o apela, și această achiesare poate rezulta atât dintr'un act expres sau din fapte așa de concludente spre a nu putea fi nici o incertitudine asupra acestei achiesări, cât și din executarea unei hotărîri, când acea executare nu se poate explica decât ca o achiesare dată de parte la acea hotărîre.

²⁰ Cu toate că prin art. 69 din legea contabilității publice, care prevede că ministerul nu poate face nici un contract care ar trece peste limitele anului financiar, se exceptează dela această regulă contractele de închiriere, totuș, în aceste cazuri, pentru ca obligația să fie valabilă, trebuie ca autoritatea respectivă să treacă în bugetul fiecărui an partea de cheltuială cuvenită în sarcina anului la care se raportă bugetul.

No. 9.— Admis apelul făcut de Ministerul cultelor și instrucțiunii publice, contra sentinței tribunalului Ilfov, secția IV, No. 765 din 1914, dată în proces cu Al. Zissu.

S'au ascultat: d-l avocat Tătărășcu, din partea apelantului, în desvoltarea și susținerea apelului; d-l Zissu, în combateri.

Curtea,

Asupra apelului Ministerului cultelor și instrucțiunii publice, făcut prin petiția înregistrată la No. 1902 din 1914, contra sentinței civile cu No. 765 din 1914, prin care s'a admis acțiunea lui Al. S. Zissu și a fost obligat Ministerul cultelor și instrucțiunii publice să-i plătească suma de 20.000 lei, chiria datorită dela 26 Octombrie 1914 până la 26 Octombrie 1915 cu dobânda legală dela intentarea acțiuni, plus 40 lei cheltueli de judecată;

Având în vedere că din desbaterile orale urmate în instanță, actele prezentate, cum și din concluziunile scrise depuse de părți se constată: că între I. S. Duca, lucrând în calitate de Ministru al instrucțiunii publice, în urma autorizațiunii date de consiliul de Miniștri prin jurnalul cu No. 1938 din 1914 și Alexandru S. Zissu a intervenit un contract de închiriere cu clauzele, între altele: « a) Eu Alexandru Zissu, închiriez Ministerului instrucțiunii publice imobilul meu din str. Alexandru Lahovary No. 16, din București, în care se găsește instalat gimnazul Cantemir-Vodă, pentru uzul acelei școli; b) chiria ce se obligă Ministerul a plăti d-lui Zissu este de 20.000 lei, plătită anticipativ pentru întregul an, adică 20.000 lei la fiecare 1 Septembrie»; că Al. Zissu cerând, în executarea acestei convenții la 1 Septembrie 1914 plata chirii de 20.000 lei pe Octombrie 1914—Octombrie 1915 și Ministerul cultelor refuzând a i-o plăti integral, a intentat acțiune prin care cere ca să fie obligat a-i plăti anticipativ această sumă, ce s'a admis prin ordonanța prezidențială cu No. 765 din 1914 a tribunalului Ilfov secția IV, dedusă prin acest apel judecării acestei Curți;

Având în vedere că Al. S. Zissu se opune la admiterea acestui apel și susține, în primul rând, că Ministerul instrucțiunii publice executând în parte hotărîrea cu No. 765 din 1914 a tribunalului Ilfov, secția IV, plătindu-i suma de 10.000 lei, adică jumătate din suma totală de 20.000 lei, ce trebuia să-i plătească la 1 Septembrie 1914, acest apel este inadmisibil; în al doilea rând, că dacă legea contabilității publice oprește pe Minister de a face contracte care l-ar angaja în exercițiul anului viitor, prin art. 69 din această lege se exceptează în mod expres contractele de închiriere, și în al treilea rând, că oricare ar fi motivele de nulitate de care ar fi afectat acest contract de închiriere, Ministerul urmă a cere anularea lui; dar nu a se opune la

plata chiriei, atât timp cât acest contract nu este desființat;

Având în vedere că Ministerul instrucțiunii publice susține, relativ la admisibilitatea apelului, că întrucât a recunoscut exigibilitatea obligațiunii în ce privește plata sumei de 10.000 lei, ce reprezintă chiria pe semestrul Octombrie 1914, dar a contestat numai legalitatea obligațiunii plății chiriei pe semestrul 1915, ce nu este în cursul exercițiului acestui an bugetar, plătiind această sumă de 10.000 lei, asupra căreia nu a ridicat nici o împotrivire, nu se poate deduce că a executat hotărîrea și a dat mulțumire pe ea; iar în sprijinirea apelului, că obligația privitoare la plata anticipativă a sumei de 20.000 lei, ce reprezintă chiria pe semestrul anului viitor, fiind ilegală, întrucât Ministerul, conform art. 53 și 69 din legea contabilității publice, neputând întrebuiți creditele deschise pentru cheltuelile acestui exercițiu la cheltuelile exercițiului bugetar al unui alt an, nu-l poate obligă.

Având în vedere că partea care a achiesat la o hotărîre numai este în drept a o apela, că această achiesare poate să rezulte sau din un act expres, fie autentic sau sub semnătură privată sau din fapte așa de concludente spre a nu putea avea nici o incertitudine asupra acestei achiesări, ori din executarea unei hotărîri, când acea executare nu se poate explica decât ca o achiesare dată de parte la acea hotărîre;

Având în vedere că, din dosar se constată, de altfel necontestat de părți, că Ministerul instrucțiunii publice, privitor la chiria semestrului Octombrie 1914, în sumă de 10.000 lei, a recunoscut legitimitatea acestei obligații, oferind și declarând că ține la dispoziția lui Al. Zissu această sumă conțestând numai restul de chirie în sumă de 10.000 lei pe semestrul anului 1915.

Având în vedere că, odată ce este constant că Ministerul instrucțiunii publice a plătit suma de 10.000 lei lui Al. Zissu, ce reprezintă, nu chiria imobilului pe anul viitor, ci din cursul exercițiului acestui an bugetar, aceea asupra căreia nu a ridicat nici o obiecțiune, plata acestei sume nu implică o achiesare din partea Ministerului la această hotărîre.

Că, dar, așa fiind, incidentul fiind nefondat, urmează a fi înlăturat și apelul declarat admisibil.

Având în vedere că, în interesul unei bune administrațiuni a finanțelor statului și a condițiunii speciale a statului, ca debitor, legiuitorul, prin legea contabili-

tății publice, art. 53, prevede că creditele deschise de legile anuale pentru cheltuelile unui exercițiu, a nu putea fi întrebuițate la cheltuelile unui alt exercițiu;

Având în vedere că dacă, prin art. 69 al aceleiași legi se prevede că Ministerul nu poate face nici un contract care ar trece peste limitele anului financiar, exceptîndu-se din această regulă contractele de închiriere, totuși, în acest caz, prescrie obligația de a trece în bugetul fiecărui an partea de cheltuială cuvenită în sarcina anului la care se raportă bugetul;

Având în vedere că, din contractul de închiriere, intervenit între Ministerul instrucțiunii și Al. Zissu, se constată, prin clauza trecută la No. 3, că chiria ce se obligă Ministerul a plăti lui Al. Zissu este de 20.000 lei anual, plătiabilă anticipativ pentru întregul an, adică 20.000 lei la fiecare 1 Septembrie al fiecărui an, prin urmare plata acestei sume necesitînd o cheltuială a bugetului 1914 și a exercițiului bugetar Aprilie 1915—Octombrie 1915, bugetul anului viitor;

Având în vedere că, din momentul ce obligația Ministerului instrucțiunii de a plăti anticipativ suma de 20.000 lei este luată cu călcarea cerințelor citatelor texte de lege, contractul rămîne fără efect pentru exercițiul acestui an bugetar;

Având în vedere că Al. Zissu mai obiectează că ori care ar fi motivele de care ar fi afectat acest contract de închiriere, Ministerul urmează a cere anularea lui, dar nu a se opune la plata chiriei, cât timp acest contract nu este desființat, dar această obiecțiune este însă nefondată, de oarece pe cale de apărare este admisibil a se discuta temeinicia dreptului pretins și prin urmare Ministerul instrucțiunii în drept a invocă orice motiv pentru a dovedi ilegalitatea obligațiunii izvorâtă din contractul de închiriere.

Pentru aceste motive, redactate de d-l P. Hagiopol, admite apelul etc.

Semnați: Al. Dem. Oprescu, M. Balș, P. Hagiopol.

TRIBUNALUL ILFOV, SECȚIUNEA IV

Audiența dela 17 Aprilie 1915

Președinta d-lui I. Marinovici, președinte

Ilie Petre cu I. V. Georgescu

REVIZUIRE.—HOTĂRÎRI.—INSTANȚĂ ÎN DREPT A JUDECĂ CEREREA DE REVIZUIRE.—ART. 288 ȘI 376 PR. CIV.

APEL.—ANULAREA APELULUI CA NESUFICIENT TIMBRAT.—HOTĂRÎRE.—CARACTER DEFINITIV.

10 Din dispozițiunile art. 376 pr. civ., care

fixează caracterul de definitiv al hotărîrilor și regula de atac a acestor hotărîri, pe calea revizuirii, rezultă că o asemenea cerere urmează să se îndrepte la prima instanță care a dat hotărîrea, când a rămas definitivă prin neapelare, iar în caz de apelare la instanța care a judecat apelul.

Textul legii fiind general, nu se poate face distincție între cazul când afacerea dusă în apel s'a desbătut în fond și s'a respins ca nefondat apelul, și acela când s'a statuat asupra admisibilității sau validității apelului, anulându-se pentru vicii de formă.

²⁰ Timbrarea apelului fiind una din condițiile de formă, cerute de legea specială a timbrului, a cărei neîndeplinire are de efect anularea apelului, rezultă că hotărîrea prin care se anulează apelul ca netimbrat, e definitivă prin apelare, cași hotărîrea care anulează un apel pentru vicii de formă.

No. 299. — S'au prezentat: oponentul Ilie Petre, asistat de d-l avocat C. Ștefănescu; intimatul I. V. Georgescu, asistat de d-l avocat M. Antoniadă; ministerul public, reprezentat de d-l avocat Em. Dan.

Tribunalul,

Având în vedere apelul făcut de Ilie Petre, în calitate de tutore dativ al minorilor rămași pe urma defunctei Tudora Petre Chiriac, contra cărței de judecată civilă No. 2499 din 1914 a judeului ocol. 4 București, prin care se respinge ca inadmisibilă cererea de revizuire făcută de numitul;

Având în vedere că, în fapt, se constată că, prin cartea de judecată No. 2437 din 1913 a judeului ocol. 4 București, a fost obligat Ilie Petre, în calitate de tutore dativ al minorilor rămași pe urma defunctei Tudora P. Chiriac, a delăsă pârâtului I. V. Georgescu un imobil; că, această carte de judecată fiind apelată pe hârtie liberă de tutor, tribunalul, după mai multe amânări cerute spre a se face dovadă, că la epoca introducerii apelului minorii erau pauperi, a anulat ca netimbrat apelul;

Că, făcându-se de Ilie Petre, în calitate de tutor, cerere de revizuire a cărței de judecată cu No. 2437 din 1913, judecătoria ocol. 4, prin cartea de judecată cu No. 2499, o respinge ca inadmisibilă;

Că, asupra acestei cărți de judecată, făcându-se apelul de față, tribunalul urmează a rezolvî aceeaș chestiune ridicată înaintea judeului de ocol: care este instanța căreia trebuie îndreptată cererea de revizuire?

Având în vedere că, se susține de apelant că bine a fost îndreptată cererea de revizuire la judecătoria

ocolului 4 București, fiindcă, în conformitate cu art. 288 pr. civ., cererea de revizuire urmează să se adreseze instanței care a dat hotărîrea definitivă în instanța de apel sau prin neapelare; or, în speță, deși s'a făcut apel, însă anulându-se ca netimbrat, se consideră ca inexistent și prin urmare hotărîrea e rămasă definitivă prin neapelare;

Având în vedere că, din principiile stabilite prin art. 288 pr. civ. rezultă că revizuirea unei hotărîri definitive mijlocită pe cale de judecată principală, sau dată cu prilejul executării judecăței, este admisibilă în anumite cazuri, și că în conformitate cu art. 293 pr. civ., cererea de revizuire urmează a fi îndreptată la instanța care a dat hotărîrea rămasă definitivă;

Considerând că, după dispozițiunile art. 376 pr. civ. o hotărîre e definitivă când este dată de o Curte de apel, de un tribunal în ultimă instanță, de un tribunal în primă instanță, însă părțile nu au apelat hotărîrea, sau au lăsat să se prime judecata la Curte, și când hotărîrea dată în lipsă n'a fost opozată în termen sau s'a perimat opoziția și hotărîrea nu mai e supusă apelului;

Considerând că, acestea fiind dispozițiunile legii de procedură civilă care fixează caracterul de definitiv al hotărîrilor și regula de atac a acestor hotărîri pe calea revizuirii, rezultă că o asemenea cerere urmează să se îndrepte la prima instanță care a dat hotărîrea, când a rămas definitivă prin neapelare, iar în caz de apelare, la instanța care a judecat apelul (tribunal sau Curte);

Considerând că textul legii fiind general, nu se poate face distincțiune între cazul când afacerea dusă în apel s'a desbătut în fond și s'a respins ca nefondat apelul și acela când s'a statuat asupra admisibilității sau validității apelului, anulându-se pentru vicii de formă, căci e suficient ca instanța de apel să fie legată cu o cerere în termen, iar tribunalul în apel sau Curtea de apel, să dea o hotărîre asupra ei, pentru ca acea afacere să fie considerată ca judecată prin ambele grade de jurisdicție, indiferent dacă instanța de apel n'a statuat decât asupra condițiilor cerute pentru admisibilitatea sau validitatea apelului și l'a anulat pentru vicii de formă;

Că, timbrarea apelului fiind una din condițiile de formă cerută de legea specială a timbrului, a cărei neîndeplinire are de efect anularea apelului, hotărîrea prin care se anulează apelul ca netimbrat, întocmai

ca și hotărîrea care anulează un apel pentru vîții de de formă, e definitivă prin apelare și e neîntemeiată distincția ce se face de apelant între un apel anulat pentru vîții de forme cerute de procedura civilă, și între un apel anulat pentru lipsă de forme cerute de o lege specială, susținându-se că în acest caz apelul nu a putut produce efectul devolutiv, fiindcă și într'un caz și în cel l'alt, tribunalul sau Curtea de apel sezizată în termen prin cererea de apel, nu poate judeca fondul afacerii așa că distincțiunea nu se poate bizui pe caracterul devolutiv al apelului.

Că, așa fiind, întrucât în speță cartea de judecată cu No. ... a cărei revizuire se cere a fost apelată, iar apelul a fost anulat ca netimbrat, prin sentința tribunalului Ilfov, secția II, cu No. 373 din 1914, cererea de revizuire urma să fie îndreptată la tribunal conform art. 293 pr. civ.

Văzând și dispozițiunile art. 140 pr. civ.

Pentru aceste motive, redactate de d-l judecător de ședință Gh. Pop-Șerbănescu, și de acord cu d-l procuror, în majoritate, respinge ca nefondat apelul, etc.

Semnați: I. Marinovici, Gh. Pop-Șerbănescu.

Opiniune

Asupra apelului făcut de Ilie Petre, ca tutor, în contra cărței de judecată civilă No. 2499 din 1914, a judeului ocolului IV București, prin care se respinge ca rău îndreptată cererea de revizuire ce a făcut înaintea judecătoriei de ocol:

Având în vedere concluziunile părților, din care rezultă în fapt următoarele:

Intimatul I. V. Georgescu pornește acțiune în anul 1913, în contra lui Gheorghe Petre, tutorul dativ al minorilor defunctei Tudora Petre Chiriac, azi puși sub tutela dativă a lui Ilie Petre, și obține la judele de ocol cartea de judecată civilă No. 2437 din 1913, prin care pârâții sunt obligați a lăsa intimatului I. V. Georgescu în posesie imobilul din București, calea Văcărești, No. 395, și să-i mai plătească și 150 lei cheltueli de judecată, și în contra acestei cărți de judecată se face un apel netimbrat, care, prin sentința tribunalului Ilfov, s.... No...., este anulat.

Pârâții, prin tutorul lor dativ, fac cerere de revizuire în contra cărții de judecată No. 2437 din 1913, înaintea judeului de ocol, cerere care este respinsă ca rău îndreptată înaintea acelei instanțe, întrucât în contra cărței de judecată No. 2437 din 1913 s'a făcut apel, astfel că

cererea de revizuire urmă să fie adresată tribunalului Ilfov, și în contra acestei hotărîri s'a făcut apelul de față.

Având în vedere că, potrivit dispozițiilor art. 288 pr. civ., revizuirea unei hotărîri mijlocită pe cale de judecată principală sau dată cu prilejul executării judecătii, este admisibilă atunci când a rămas definitivă în instanța de apel sau prin neapelare, iar potrivit art. 293 pr. civ., cererea de revizuire se îndreaptă de către partea interesată la instanța care a dat hotărîrea rămasă definitivă;

Având în vedere că, în cazul de față, apelul în contra cărții de judecată, a cărei revizuire s'a cerut, fiind anulat ca netimbrat prin sentința tribunalului Ilfov, s.... No..., chestiunea ce formează obiectul judecătii este, dacă un asemenea apel netimbrat este un apel și deci a putut să aibă de efect de a sezisa tribunalul astfel ca să confirme cartea de judecată apelată și să rămână definitivă hotărîrea tribunalului dată în apel, sau dacă apelul netimbrat n'a putut avea acest efect, astfel că partea bine a făcut cererea de revizuire la prima instanță;

Având în vedere că, o instanță superioară poate fi sezizată cu judecarea unei pricini care a făcut obiectul unei prime judecări înaintea unei instanțe judecătorești printr'un apel care, pentru a avea caracter de apel și a produce acest efect, trebuie să fie făcut în termen și timbrat potrivit legii fiscale, adică trebuie să aibă dor aceste două condițiuni esențiale de existență: una, cerută de dreptul comun; alta, de o lege specială, care, spre deosebire de celelalte condițiuni, au caracterul absolut de a nu se putea acoperi prin tăcerea părților și putându-se invoca chiar din oficiu;

Considerând că, în cazul unui apel netimbrat, ca și în cazul unui apel tardiv, instanța superioară nu poate fi sezizată cu judecarea pricinei, și deci efectul devolutiv nu se poate produce, cu puțință de a confirma sau infirmă prima hotărîre, căci în cazul apelului tardiv, procedura civilă nu recunoaște caracterul de apel unei cereri făcută în afară de termenele prevăzute, iar în caz de apel netimbrat, art. 52, alin. ult. leg. timbr. isbește de nulitate asemenea acte de atac, afară de cazul când fiind din eroare primite, partea interesată ar voi să împlinească condițiunile legii fiscale în prima zi de înfățișare, nulitate care este absolută și poate fi invocată și din oficiu și nu se acoperă decât în condițiunile excepționale arătate de lege;

Că, întrucât partea interesată nu a uzat de favoarea de a înlătură nulitatea, urmează că apelul continuă a avea caracterul său inițial nul prin efectul legii și deci efectul devolutiv inerent unui apel, adică efectul de a putea sezișă instanța superioară cu puțința judecării pricinei care a făcut obiectul unei prime hotărâri, nu s'a putut produce, așa că hotărârea care constată nulitatea apelului nu a putut să facă desăvârșită în apel hotărârea primei instanțe, potrivit termenilor art. 288 pr. civ., astfel că cererea de revizuire să se adreseze acestei instanțe, căci apelul eră nul, deci inexistent ca apel și din această pricină nu a putut produce efectul devolutiv, după cum un apel tardiv e inexistent întrucât e în afară de condițiunile esențiale de existența unui apel; că, apelul netimbrat fiind nul prin efectul legii și efectul devolutiv neproducându-se, urmează că partea căreia i s'a anulat un asemenea apel se găsește în situațiune identică cu aceea când n'ar fi făcut apel și deci cu posibilitate de a face un nou apel timbrat, dacă mai este în termen, căci a-l lipsi de acest drept, ar fi să se creeze o decădere fără text și a considera primul apel netimbrat că a avut efectul de a sezișă instanța superioară cu judecarea, ceea ce ar fi ilogic, potrivit principiului: «ceea ce este nul, nu poate produce nici un efect»;

Că, nu se poate asimilă cazul unui apel respins ca netimbrat sau tardiv cu acela al unui apel respins pentru lipsă de forme (nemotivare, nesemnare, etc.) sau pentru lipsă de temei de fond, căci pe când în primul caz cererile părților n'au putut avea caracterul de apel, deci n'au putut avea de efect de a sezișă instanța superioară cu judecata pricinei, procedura civilă neconsiderând ca apel cel făcut peste termen și legea fiscală isbind de nulitate absolută apelul netimbrat, în al doilea caz, cererile părților aveau caracter de apel, și deci prin efectul inerent apelului, au sezișat instanța superioară, nefiind isbite de nici o nulitate absolută inițială, deci efectul devolutiv s'a produs și orice hotărâre ar interveni, confirmă — în mod direct când judecă fondul, sau indirect când judecă lipsurile de formă — hotărârea primei instanțe; că, deci, dacă în ultimul caz hotărârea primei instanțe a rămas definitivă în instanța de apel și pârâta trebuie, potrivit art. 288 și 293 pr. civ., să ceară revizuirea înaintea acestei ultime instanțe, nu aceeaș este situațiunea în primul caz, adică a hotărârii ce respinge apelul ca netimbrat sau tardiv, când

cererile părților sunt considerate ca nefiind apeluri, deci ca fără nici un efect, căci instanța de apel n'a fost sezișată și efectul devolutiv al apelului nu s'a putut produce, iar hotărârea primei instanțe se găsește exact în starea în care părțile n'ar fi apelat-o și ar fi rămas astfel definitivă;

Că, deci, în contra cărței de judecată No. 2437 din 1913, fiind făcut un apel netimbrat, care a fost constatat nul prin sentința tribunalului Ilfov, s... No..., potrivit dispozițiunilor art. 52 leg. timbr., întrucât avea calitatea esențială cerută de legea fiscală, urmează că acest apel nu a putut avea efectul de a sezișă instanța superioară și efectul devolutiv inerent apelului nu s'a putut produce pentru a se putea judeca pricina, iar hotărârea ce a intervenit nu este decât judecarea unui fine de neprimire, întemeiat pe o nulitate absolută inițială, în care s'a rezolvat în sens negativ chestiunea dacă cererea părții eră sau nu un apel;

Că, hotărârea rămasă definitivă prin neapelare, regulată fiind aceea a primei instanțe, adică cartea de judecată No. 2427 din 1913, bine s'a îndreptat la această instanță cererea de revizuire, căci ea singură a fost sezișată regulat și a judecat fondul pricinei, și deci singura care a putut să modifice efectul judecat între părți, astfel că în mod greșit s'a respins această cerere de revizuire ca rău îndreptată la judecătoria de ocol.

Smenat: Judecător de ședință, N Stănescu.

BULETINUL PUBLICAȚIUNILOR JUDICIARE

Tribunalul Ilfov, secția II com.

Ordonanța No. 5014. — 1915 Iunie 12.

Noi, președintele,

Având în vedere cererea din față, prin care Neuman Braunstein, cere a se declară anulată una cambie în alb, fără scadență, fără dată, fără ordin, pe timbru de 5 lei, cu semnătura N. Braunstein, cu sau fără bun și aprobat pentru suma de 5.000 lei.

Având în vedere că petiționarul a dovedit personal pierderea și proprietatea acelei cambii;

Având în vedere arts. 354 și 355 c. com.

Pentru aceste motive,

Ordonăm ca oricine posedă o cambie în alb, fără scadență, fără dată, fără ordin, pe timbru de 5 lei, cu semnătura N. Braunstein, cu sau fără bun și aprobat pentru suma de lei 5.000, să o prezinte până la 40 zile dela publicarea acestei ordonanțe, înștiințând că, în lipsă de înfățișare, ea se va declară nulă și fără valoare, în mâinile orcu s'ar găsi.

Această ordonanță se va publica în ziarul *Dreptul* și *Epoca* și se va afișa la ușa Tribunalului, la Primăria orașului și la Camera de comerț.

Președinte, T. MAGHERU.

Grefier, Teodorescu-Țineu.